C/2025/655

2025.2.10.

A TANÁCS AJÁNLÁSA

(2025. január 21.)

Észtország nemzeti középtávú költségvetési-strukturális tervének jóváhagyásáról

(C/2025/655)

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 121. cikkére,

tekintettel az (EU) 2024/1263 rendeletre és különösen annak 17. cikkére,

tekintettel a Bizottság ajánlására,

mivel:

ÁLTALÁNOS MEGFONTOLÁSOK

(1) Az uniós gazdasági kormányzás megreformált kerete 2024. április 30-án hatályba lépett. A gazdaságpolitikák hatékony összehangolásáról és a többoldalú költségvetési felügyeletről szóló (EU) 2024/1263 európai parlamenti és tanácsi rendelet ([1]), a túlzott hiány esetén követendő eljárás végrehajtásáról szóló, módosított 1467/97/EK rendelet ([2]) és a tagállamok költségvetési keretrendszeréről szóló, módosított 2011/85/EU tanácsi irányelv ([3]) együttesen a megreformált uniós gazdasági kormányzási keret gerincét képezi. Az új keret célja, hogy reformok és beruházások révén előmozdítsa a rendezett és fenntartható államháztartást, a fenntartható és inkluzív növekedést, valamint a rezilienciát, továbbá megelőzze a túlzott költségvetési hiányt. Emellett előmozdítja a nemzeti felelősségvállalást, fokozott hangsúlyt helyez a középtávra, valamint hatékonyabbá és következetesebbé teszi a szabályok végrehajtását.

(2) Az új gazdasági kormányzási keret középpontjában a tagállamok által a Tanácsnak és a Bizottságnak benyújtott nemzeti középtávú költségvetési-strukturális tervek állnak. A terveknek két célkitűzést kell teljesíteniük: i. biztosítaniuk kell többek között, hogy az államadósság a kiigazítási időszak végére megalapozottan csökkenő pályán álljon, vagy prudens szinten maradjon, a költségvetési hiány pedig középtávon a GDP 3 %-ában meghatározott referenciaérték alá csökkenjen és e szint alatt maradjon, valamint ii. biztosítaniuk kell az európai szemeszter keretében azonosított fő kihívásokra reagáló, illetve az EU közös prioritásainak érvényesülését elősegítő reformok és beruházások megvalósítását. E célból minden tervnek ismertetnie kell egy, a nettó kiadási ([4]) pályára vonatkozó középtávú kötelezettségvállalást, amely tényleges költségvetési korlátot állapít meg a terv időtartamára, azaz (a tagállam rendes jogalkotási ciklusától függően) egy négy- vagy ötéves időszakra. Emellett a tervben ki kell fejteni, hogy a tagállam miként fogja biztosítani az európai szemeszter keretében – különösen az országspecifikus ajánlásokban (ideértve adott esetben a makrogazdasági egyensúlyhiány kezelésére szolgáló eljárás keretében megfogalmazott ajánlásokat is) – azonosított fő kihívásokra reagáló reformok és beruházások megvalósítását, továbbá hogy a tagállam miként fogja elősegíteni a közös uniós prioritások megvalósulását. A költségvetési kiigazítás négyéves időszakra szól, amely legfeljebb három évvel meghosszabbítható, ha a tagállam elkötelezi magát az (EU) 2024/1263 rendeletben meghatározott kritériumoknak megfelelő releváns reformok és beruházások végrehajtása mellett.

(3) A Bizottságnak a terv benyújtását követően értékelnie kell, hogy az megfelel-e az (EU) 2024/1263 rendeletben foglalt követelményeknek.

([1]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/1263 rendelete (2024. április 29.) a gazdaságpolitikák hatékony összehangolásáról és a többoldalú költségvetési felügyeletről, valamint az 1466/97/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L, 2024/1263, 2024.4.30., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj).

([2]) A Tanács (EU) 2024/1264 rendelete (2024. április 29.) a túlzott hiány esetén követendő eljárás végrehajtásának felgyorsításáról és pontosításáról szóló 1467/97/EK rendelet módosításáról (HL L, 2024/1264, 2024.4.30., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1264/oj).

([3]) A Tanács (EU) 2024/1265 irányelve (2024. április 29.) a tagállamok költségvetési keretrendszerére vonatkozó követelményekről szóló 2011/85/EU irányelv módosításáról (HL L, 2024/1265, 2024.4.30., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1265/oj).

([4]) Nettó kiadások alatt az (EU) 2024/1263 rendelet 2. cikkében meghatározottak szerint i. a kamatkiadások, ii. a diszkrecionális bevételi intézkedések, iii. az uniós programokra fordított, teljes mértékben uniós alapokból származó bevételekből fedezett kiadások, iv. az Unió által finanszírozott programok társfinanszírozásával kapcsolatos nemzeti kiadások, v. a munkanélküli ellátásokra fordított kiadások ciklikus elemei, valamint vi. az egyszeri és egyéb átmeneti intézkedések nélkül számított kormányzati kiadások értendők.

(4) Ezt követően a Tanácsnak a Bizottság ajánlása alapján ajánlást kell elfogadnia, amelyben meghatározza az érintett tagállam nettó kiadási pályáját, és adott esetben jóváhagyja a költségvetési kiigazítási időszak meghosszabbítását alátámasztó reform- és beruházási kötelezettségvállalásokat.

AZ ÉSZTORSZÁG NEMZETI KÖZÉPTÁVÚ KÖLTSÉGVETÉSI-STRUKTURÁLIS TERVÉVEL KAPCSOLATOS MEGFONTOLÁSOK

(5) Észtország 2024. október 11-én benyújtotta nemzeti középtávú költségvetési-strukturális tervét a Tanácsnak és a Bizottságnak. A benyújtásra azt követően került sor, hogy Észtország és a Bizottság az Észtország által szolgáltatott indokokra tekintettel megállapodott az (EU) 2024/1263 rendelet 36. cikkében meghatározott határidő meghosszabbításáról.

A terv benyújtását megelőző eljárás

(6) A Bizottság azzal a céllal, hogy keretet biztosítson a nemzeti középtávú költségvetési-strukturális tervek benyújtásához vezető párbeszédhez, 2024. június 21-én az (EU) 2024/1263 rendelet 9. cikkének megfelelően megküldte Észtországnak a referenciapályát ([5]). A Bizottság a referenciapályát október 11-én közzé is tette ([6]). A referenciapálya kockázatalapú, és biztosítja, hogy az államadósság a költségvetési kiigazítási időszak végére – a kiigazítási időszakon túli további költségvetési intézkedések nélkül – középtávon megalapozottan csökkenő pályán legyen vagy prudens szinten maradjon, továbbá hogy a költségvetési hiány a kiigazítási időszakban a GDP 3 %-a alá csökkenjen, és középtávon e referenciaérték alatt maradjon. Középtáv alatt a kiigazítási időszak végét követő tízéves időszak értendő. Az (EU) 2024/1263 rendelet 7. és 8. cikkének megfelelően a referenciapálya összhangban van az államadósság-fenntarthatósági védintézkedéssel és a költségvetési hiányra vonatkozó rezilienciacélú védintézkedéssel is. Észtország referenciapályája szerint – a Bizottságnak a 2024. júniusban továbbított előzetes iránymutatás alapjául szolgáló feltételezései alapján, és négyéves kiigazítási időszakkal számolva – a nettó kiadások növekedése nem haladhatja meg az 1. táblázatban szereplő értékeket. Ez a kiigazítási időszak (2025–2028) során a nettó kiadások 3,1 %-os átlagos növekedésének felel meg.

1. táblázat: A Bizottság által Észtország részére 2024. június 21-én eljuttatott referenciapálya

	2025	2026	2027	2028	2025–2028-es átlag
A nettó kiadások maximális növekedése (éves, %)	3,3	3,3	2,9	2,9	3,1

Forrás: a Bizottság számításai.

(7) Észtország és a Bizottság az (EU) 2024/1263 rendelet 12. cikkével összhangban 2024 szeptemberében és októberében szakértői szintű párbeszédet folytatott. A párbeszéd középpontjában az Észtország által tervezett nettó kiadási pálya (a rendelkezésre álló költségvetési mozgástérre kiterjedően) és az annak alapjául szolgáló feltételezések (különösen egy eltérő költségvetési kiindulási pont, a GDP-re vonatkozó előrejelzések, valamint a GDP-deflátor), továbbá az európai szemeszter keretében azonosított fő kihívásokra, valamint a méltányos zöld és digitális átállással, a társadalmi és gazdasági rezilienciával, az energiabiztonsággal és a védelmi képességek kiépítésével kapcsolatos közös uniós prioritásokra reagáló reformok és beruházások tervezett végrehajtása álltak.

(8) Az Észtország által benyújtott terv nem számol be arról, hogy a benyújtás előtt konzultációra került volna sor az érintett nemzeti érdekelt felekkel (köztük a szociális partnerekkel).

Egyéb kapcsolódó eljárások

(9) Észtország 2024. október 15-én benyújtotta a 2025-re vonatkozó költségvetésiterv-javaslatát. A Bizottság 2024. november 26-án véleményt fogadott el erről a költségvetésiterv-javaslatról ([7]).

([5]) A tagállamoknak és a Gazdasági és Pénzügyi Bizottságnak továbbított előzetes iránymutatás egyaránt tartalmazza a meghosszabbítás nélküli (négyéves) és a meghosszabbított (hétéves) kiigazítási időszakra vonatkozó referenciapályát. Tartalmazza továbbá a Bizottság középtávú államadósság-előrejelzési keretében alkalmazott főbb kezdeti feltételeket és alapul szolgáló feltételezéseket. A referenciapálya kiszámításához a Bizottság a *2023. évi adósságfenntarthatósági figyelőjében* (https://economy-finance.ec.europa.eu/publications/debt-sustainability-monitor-2023_en) leírt módszertant alkalmazta. Az alapot a Bizottság 2024. tavaszi előrejelzése és annak 2033-ig terjedő középtávú meghosszabbítása képezte, a hosszú távú GDP-növekedés és a népességelöregedéssel kapcsolatos költségek pedig összhangban vannak a Bizottság és a Tanács által közösen kiadott, *az idősödésről szóló 2024. évi jelentéssel* (https://economy-finance.ec.europa.eu/publications/2024-ageing-report-economic-and-budgetary-projections-eu-member-states-2022-2070_en).

([6]) https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/national-medium-term-fiscal-structural-plans_en#estonia.

([7]) A Bizottság véleménye Észtország költségvetésiterv-javaslatáról, 2024.11.26., C(2024)9052 final.

(10) A Tanács 2024. október 21-én az európai szemeszter keretében több országspecifikus ajánlást intézett Észtországhoz ([8]).

A TERV ÖSSZEFOGLALÁSA ÉS A BIZOTTSÁG ÁLTALI ÉRTÉKELÉSE

(11) Az (EU) 2024/1263 rendelet 16. cikkével összhangban a Bizottság értékelte a tervet, a következőképpen:

Kontextus: makrogazdasági és költségvetési helyzet és kilátások

(12) Észtországban a gazdasági tevékenység 2023-ban 3,0 %-kal zsugorodott, ami az export meredek visszaesésének és a lakossági fogyasztás visszaesésének tudható be. Az Európai Bizottság 2024. őszi előrejelzése szerint a fogyasztás és a beruházások visszaesése és a gyenge exportteljesítmény miatt a gazdaság 2024-ben várhatóan további 1,0 %-kal esik vissza. 2025-ben a reál-GDP várhatóan 1,1 %-kal nő, mivel az észt export iránti külföldi kereslet lassan helyreáll, bár a belföldi kereslet várhatóan meglehetősen gyenge marad. 2026-ban a reál-GDP az előrejelzések szerint 2,6 %-kal nő, mivel a belföldi kereslet – különösen a lakossági fogyasztás és a beruházások – fellendülése várható. Az előrejelzés által lefedett időszakban (2024–2026-ban) Észtországban a potenciális-GDP-növekedés várhatóan fokozatosan, a 2024. évi 0,1 %-ról 2026-ban 0,3 %-ra nő, főként a reál-GDP javulása miatt. A munkanélküliségi ráta 2023-ban 6,4 % volt, és a Bizottság előrejelzése szerint 2024-ben 7,5 %, 2025-ben 7,7 %, 2026-ban pedig 7,2 % lesz. Az infláció (GDP-deflátor) az előrejelzések szerint a 2023. évi 8,1 %-ról 2024-ben 5,1 %-ra csökken, majd az előrejelzés szerint 2025-ben 4,0 %-on marad, majd 2026-ban visszaesik 3,3 %-ra.

(13) (13) A költségvetési helyzet alakulását illetően Észtország 2023. évi költségvetési hiánya a GDP 2,8 %-ának felelt meg. A mutató értéke az Európai Bizottság 2024. őszi előrejelzése szerint 2024-ben eléri a GDP 3,0 %-át, majd 2025-ben és – változatlan szakpolitikát feltételezve – 2026-ban is a GDP 3,0 %-án stabilizálódik. Az Európai Bizottság a 2024. őszi előrejelzésében figyelembe vette Észtország 2025-re vonatkozó költségvetés-tervezetét, amelyet a kormány szeptemberben terjesztett a nemzeti parlament elé. Az államadósság 2023 végén a GDP 20,2 %-át tette ki. Az Európai Bizottság 2024. őszi előrejelzése szerint az adósságráta 2024 végére várhatóan a GDP 23,2 %-ára emelkedik. A mutató értéke az előrejelzés szerint 2025 végére a GDP 24,2 %-ára nő, 2026 végére pedig a GDP 25,5 %-ának megfelelő mértékű lesz. Költségvetési előrejelzéseiben a Bizottság a középtávú tervekben szereplő kötelezettségvállalások közül csak azokat veszi figyelembe, amelyeket hitelt érdemlően bejelentett és kellő részletességgel meghatározott konkrét szakpolitikai intézkedések támasztanak alá.

A tervben szereplő nettó kiadási pálya és főbb makrogazdasági feltételezések

(14) Észtország nemzeti középtávú költségvetési-strukturális terve a 2025–2028-es időszakra vonatkozik, és négy évre szóló költségvetési kiigazítást irányoz elő.

(15) A terv tartalmazza az (EU) 2024/1263 rendelet 13. cikkében előírt információkat, kivéve a belföldi érdekelt felekkel a benyújtást megelőzően folytatott konzultációra vonatkozó információkat, amelyek közlését az (EU) 2024/1263 rendelet 13. cikke g) pontjának vi. alpontja írja elő.

(16) Észtország a tervben kötelezettséget vállal a 2. táblázatban feltüntetett nettó kiadási pálya követésére, ami 2025-től 2028-ig a nettó kiadások évi 4,7 %-os átlagos növekedését jelenti. A Bizottság által 2024. június 21-én megküldött referenciapályához képest a terv a kiigazítási időszakban (2025–2028) a nettó kiadások magasabb átlagos növekedését irányozza elő. A nettó kiadásoknak a tervben szereplő növekedési pályája kihasználja azt a tényt, hogy Észtországnak némi mozgástere van a költségvetési konszolidáció terén, ami nem tükröződött a Bizottság által Észtországnak 2024. június 21-én továbbított előzetes iránymutatásban. A költségvetési mozgástér az észtországi alacsony adósságszintből, valamint az elsődleges hiány változatlan politika feltételezése melletti várható csökkenéséből ered. Növeli a nettó kiadások maximális növekedési rátáját, ami biztosítaná, hogy az államadósság középtávon prudens szinten maradjon, és a költségvetési hiány középtávon a referenciaérték alatt maradjon, amint azt a 3. táblázat mutatja. A terv feltételezése szerint a potenciális-GDP-növekedés 2025-ben 1 %-ra nő (a 2024. évi 0,7 %-ról), majd 2027-ben és 2028-ban 0,5 %-ra csökken. Emellett a terv azzal számol, hogy a GDP-deflátor növekedése a 2024. évi 3,7 %-ról 2025-ben 4,0 %-ra nő, majd 2028-ra fokozatosan 2,8 %-ra csökken.

2. táblázat: Az Észtország tervében szereplő nettó kiadási pálya és főbb feltételezések

	2024	2025	2026	2027	2028	Átlag a terv érvényességi időszakában (2025–2028)
A nettó kiadások növekedése (éves, %)	1,9	7,1	5,1	3,6	3,2	4,7

([8]) A Tanács 2024. október 21-i ajánlása Észtország gazdaság-, költségvetési, foglalkoztatás- és strukturális politikájáról.

	2024	2025	2026	2027	2028	Átlag a terv érvényességi időszakában (2025–2028)
A nettó kiadások növekedése (kumulálva, a 2023-as bázisévtől, %)	1,9	9,2	14,8	18,9	22,6	n.a.
Potenciális-GDP-növekedés (%)	0,7	1,0	0,9	0,5	0,5	0,7
Infláció (GDP-deflátor növekedése) (%)	3,7	4,0	3,6	3,2	2,8	3,4

Forrás: Észtország középtávú költségvetési-strukturális terve és a Bizottság számításai

A tervben foglalt nettó kiadási kötelezettségvállalások államadósságra gyakorolt hatásai

(17) Ha a tervben vállalt nettó kiadási pálya és az alapul szolgáló feltételezések megvalósulnak, az államadósság a terv szerint a 2024. évi 23,7 %-ról a kiigazítási időszak végére (2028) fokozatosan a GDP 28,6 %-ára emelkedne, amint az a következő táblázatban is szerepel. A kiigazítás után középtávon (azaz 2038-ig) az adósságráta a terv szerint tovább növekszik, bár lassabb ütemben, 2038-ra elérve a 32,6 %-ot.

3. táblázat: Az államadósság és az államháztartási egyenleg alakulása Észtország tervében

	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2038
Államadósság (a GDP %-ában)	20,0	23,7	25,2	26,4	27,6	28,6	32,6
Államháztartási egyenleg (a GDP %-ában)	- 2,4	- 2,7	- 3,0	- 2,7	- 2,3	- 2,1	- 1,5

Forrás: Észtország középtávú költségvetési-strukturális terve

A terv értelmében tehát az államadósság középtávon a Szerződésben a GDP 60 %-ában meghatározott referenciaérték alatt maradna. Ez a terv feltételezései alapján megalapozott, mivel a Bizottság adósságfenntarthatósági elemzése keretében elvégzett valamennyi determinisztikus stressz-teszt szerint az adósság 2038-ra a GDP 60 %-a alatt lesz. Ezért a tervben foglalt szakpolitikai kötelezettségvállalások és makrogazdasági feltételezések alapján a tervben előterjesztett nettó kiadási pálya eleget tesz az (EU) 2024/1263 rendelet 6. cikkének a) pontjában és 16. cikkének (2) bekezdésében az államadósságra vonatkozóan előírt követelménynek.

A tervben foglalt nettó kiadási kötelezettségvállalások államháztartási egyenlegre gyakorolt hatásai

(18) A tervben foglalt nettó kiadási pálya és feltételezések alapján a költségvetési hiány 2025-re elérné a GDP 3 %-át, majd 2028-ra fokozatosan 2,1 %-ra csökkenne. A terv értelmében tehát az államháztartási egyenleg a kiigazítási időszak végén (2028) nem lépné túl a GDP 3 %-ában meghatározott referenciaértéket. Emellett a kiigazítási időszakot követő tíz évben (azaz 2038-ig) a költségvetési hiány nem lépné túl a GDP 3 %-át. Ezért a tervben foglalt szakpolitikai kötelezettségvállalások és makrogazdasági feltételezések alapján a tervben előterjesztett nettó kiadási pálya eleget tesz az (EU) 2024/1263 rendelet 6. cikkének b) pontjában és 16. cikkének (2) bekezdésében a költségvetési hiányra vonatkozóan előírt követelménynek.

A terv összhangja a költségvetési hiányra vonatkozó rezilienciacélú védintézkedéssel

(19) Ha a tervben foglalt feltételezések és kötelezettségvállalások megvalósulnak, a strukturális hiány a kiigazítási időszakban mindvégig a GDP 1,5 %-a alatt maradna. Ezért a terv szakpolitikai kötelezettségvállalásai és makrogazdasági feltételezései alapján az (EU) 2024/1263 rendelet 8. cikkének (1) bekezdésében említett közös

rezilienciacélú mozgásteret továbbra is tiszteletben fogják tartani, így nincs szükség a strukturális elsődleges egyenlegnek az (EU) 2024/1263 rendelet 8. cikkének (2) bekezdésében említett további javítására.

A terv összhangja az adósságfenntarthatósági védintézkedéssel

(20) A terv értelmében az államadósság a kiigazítási időszakban mindvégig a GDP 60 %-a alatt marad. Az adósságfenntarthatósági védintézkedés tehát nem alkalmazandó.

A tervben foglalt makrogazdasági feltételezések

(21) A terv alapját képező feltételezések eltérnek a Bizottság által 2024. június 21-én Észtországnak továbbított feltételezésektől. A terv eltérő feltételezéseket alkalmaz a kezdeti költségvetési helyzet (beleértve az adósságot, az elsődleges kiadások növekedését és a 2024-es strukturális elsődleges egyenleget), a reál-GDP növekedése és a GDP-deflátor növekedése tekintetében. A feltételezések ezen eltéréseit körültekintően meg kell vizsgálni annak biztosítása céljából, hogy azok megalapozott és adatvezérelt gazdasági érveken alapuljanak, különös tekintettel arra, hogy a nettó kiadások átlagos növekedése a terv szerint magasabb, mint a referenciapálya szerint.

Az alábbiakban felsoroljuk a feltételezések közötti, a nettó kiadások átlagos növekedésére a legjelentősebb hatást gyakorló különbségeket, az egyes különbségek külön-külön történő értékelésével együtt.

— A terv a Bizottság által feltételezettnél kedvezőbb kezdeti költségvetési helyzetet feltételez. 2023-ra és 2024-re vonatkozóan a terv az államadósságra, az elsődleges kiadások növekedésére és a strukturális elsődleges egyenlegre vonatkozó aktualizált eredményadatokat és nemzeti előrejelzéseket tükrözi. Ez a feltételezés hozzájárul ahhoz, hogy a Bizottság feltételezéseihez képest a tervben magasabb legyen a nettó kiadások átlagos növekedése a kiigazítási időszak során. A terv bizottsági értékelésekor rendelkezésre álló adatok alapján a Bizottság az aktualizált strukturális elsődleges egyenleg és a kibocsátási résre vonatkozó számítások fényében reálisnak tartja a kiindulási pontot. Következésképpen ez a feltételezés kellően megalapozottnak tekinthető.

— A terv a 2021–2028-as időszakra vonatkozóan a Bizottság feltételezéseitől eltérő reál-GDP növekedési pályát feltételez. Ez a feltételezés hozzájárul ahhoz, hogy a nettó kiadások átlagos növekedési pályája a kiigazítási időszak során a terv szerint némileg eltérő legyen. A legfrissebb nemzeti előrejelzések alapján a Bizottság feltételezéséhez képest a növekedés 2025-ben várhatóan erősebb, 2026-tól azonban gyengébb lesz. Összességében a GDP-növekedés átlagosan továbbra is hasonló a Bizottság feltételezéséhez, ezért a terv ezen feltételezése kellően indokoltnak tekinthető.

— A terv a GDP-deflátor olyan növekedését feltételezi, amely 2024-ben és 2025-ben átlagosan 0,8 százalékponttal magasabb a Bizottság feltételezéseihez képest. Ez a feltételezés hozzájárul ahhoz, hogy a Bizottság feltételezéseihez képest a tervben magasabb legyen a nettó kiadások átlagos növekedése a kiigazítási időszak során. A GDP-deflátor magasabb növekedése frissebb nemzeti előrejelzéseken alapul, és összhangban van a Bizottság 2024. őszi előrejelzésével. Következésképpen ez a feltételezés kellően megalapozottnak tekinthető.

Összességében a feltételezések közötti eltérések együttesen és a költségvetési mozgástérhez hozzáadva a nettó kiadások átlagos, a referenciapályánál magasabb növekedését eredményezi a tervben. A Bizottság a nettó kiadási pályának való megfelelés jövőbeli értékelése során figyelembe fogja venni a terv feltételezéseinek fenti értékelését.

A terv szerinti költségvetési stratégia

(22) A tervben foglalt indikatív költségvetési stratégia szerint a nettó kiadásokra vonatkozó kötelezettségvállalásokat kiadáskorlátozás és a bevételt növelő diszkrecionális intézkedések révén fogják végrehajtani. A tervben felsorolt különböző bevételi intézkedések magukban foglalják a jövedelemadóról szóló törvény módosítását és a jövedékiadó-mértékek emelését, a gépjárműadó bevezetését, valamint a határozott idejű biztosítéki pótdíj bevezetését (amelyet 2025 közepétől a héa emelése, valamint a természetes személyek összes jövedelme és a társasági nyereség adóztatásának 2026-tól történő emelése révén szednek be). Ami a kiadási oldalt illeti, Észtország a 2023–2027-es időszakra vonatkozó költségvetés felülvizsgálatát tervezi annak érdekében, hogy az állami célok alapján növelje az állami költségvetési források felhasználásának hatékonyságát, valamint a vonatkozó szolgáltatások és tevékenységek optimális költségeken történő nyújtását. Ugyanakkor Észtország növelni kívánja a védelmi kiadásokat és a védelmi beruházásokat is. Az előirányzott szakpolitikai intézkedések részleteit meg kell erősíteni vagy ki kell igazítani, majd számszerűsíteni kell az éves költségvetésekben. Ugyanakkor a tervben foglalt indikatív költségvetési stratégia végrehajtásával kapcsolatban fennállnak kockázatok, amelyek a részben a bevételt növelő diszkrecionális intézkedéseken alapuló költségvetési kiigazításból erednek. Tekintettel a növekedés előrejelzések szerinti lassú élénkülésére, fennáll annak a kockázata, hogy az adóbevételek beszedése alacsonyabb lesz a tervben feltételezettnél. Ezen túlmenően a 2025-re vonatkozó költségvetésiterv-javaslat meghatározza azokat a szakpolitikai intézkedéseket, amelyek révén a nettó kiadásokra vonatkozó 2025. évi kötelezettségvállalás teljesíthető.

A tervben szereplő azon tervezett reformok és beruházások, amelyek az európai szemeszter keretében azonosított fő kihívásokra való reagálást és az Unió közös prioritásainak megvalósítását célozzák

(23) A terv ismerteti azokat a szakpolitikai szándékokat, amelyek az európai szemeszter keretében – különösen az országspecifikus ajánlásokban – azonosított fő kihívások kezelését, valamint az EU közös prioritásainak megvalósítását célzó reformokra és beruházásokra vonatkoznak. A terv tizenegy reformot és beruházást tartalmaz, amelyek közül hathoz a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz, négyhez pedig a kohéziós politikai alapok biztosítanak pénzügyi támogatást.

(24) Ami a méltányos zöld és digitális átállás közös prioritását, többek között az (EU) 2021/1119 rendeletben meghatározott éghajlat-politikai célkitűzéseket illeti, a terv az észt helyreállítási és rezilienciaépítési tervben foglalt intézkedések végrehajtása mellett számos reformot tartalmaz. Először is, a terv magában foglalja a Renewable Electricity 100 (Megújuló Energia 100) elnevezésű reformot, amely 2030-ig a megújuló villamos energia használatára való átállást irányozza elő. Másodszor, a terv magában foglalja az éghajlatváltozás hatásaival szemben reziliens gazdaságról szóló jogszabály elfogadását. Az elfogadandó jogszabály lefekteti az éghajlatváltozás hatásaival szemben reziliens gazdaság alapjait azáltal, hogy célértékeket határoz meg az üvegházhatásúgáz-kibocsátásra vonatkozóan, ösztönzi a tiszta technológiák elterjedését és az erőforrások nagyobb mértékű hasznosítását. E két intézkedés célja a 2024. évi országspecifikus ajánlás (valamint a 2023., 2022. és 2020. évi korábbi országspecifikus ajánlások) teljesítése, amely felkéri Észtországot, hogy tegyen lépéseket az olajpala energiaszerkezeten belüli részarányának csökkentése és az erőforrás-termelékenység bioalapú innováció révén történő növelése érdekében.

(25) Ami a társadalmi és gazdasági reziliencia közös prioritását, többek között a szociális jogok európai pillérét illeti, az észt helyreállítási és rezilienciaépítési tervben foglalt intézkedések végrehajtása mellett a terv több reformot is tartalmaz. Először is, a terv olyan intézkedéseket tartalmaz, amelyek javítják a speciális ápolás-gondozás minőségét és elérhetőségét azáltal, hogy átszervezik az ügynökségeket és a szolgáltatási helyszíneket a mentális zavarokkal küzdők modern életkörülményeinek biztosítása érdekében. Másodszor, a rehabilitációs rendszert átszervezik annak biztosítása érdekében, hogy a rehabilitációra szorulók saját szükségleteiknek megfelelően részesüljenek szolgáltatásokban, hogy a szolgáltatások könnyen hozzáférhetők és támogathatók legyenek, valamint hogy a szolgáltatásokat integrált módon, multidiszciplináris együttműködés keretében nyújtsák. Harmadszor, az egészségügyi rendszer különböző fejlesztéseit dolgozzák ki és hajtják végre. Negyedszer, a terv a tartós ápolás-gondozás további reformját is magában foglalja. A hét minden napján, napi 24 órában nyújtott ápolási szolgáltatás megszervezése és finanszírozása 2025-től átkerül az Egészségbiztosítási Alapba. Ötödször, a terv magában foglalja a munkanélküli ellátások és a munkanélküliségi biztosítás reformját, és a munkanélküliségi biztosítás új munkavégzési formákra való kiterjesztésének megvitatása is folyamatban van. Ezen öt intézkedés célja a 2024. évi országspecifikus ajánlás (és implicit módon a 2023., 2022. és 2020. évi országspecifikus ajánlások) teljesítése, amely felkéri Észtországot, hogy tegyen lépéseket a szociális védelem megerősítése érdekében, többek között az időskori szegénység kezelése és a munkanélküli ellátások lefedettségének kiterjesztése révén, különös tekintettel azokra, akik rövid ideig dolgoznak és atipikus foglalkoztatási formákban dolgoznak. Emellett ezen intézkedések célja a 2024. évi országspecifikus ajánlás (és implicit módon a 2023., 2022. és 2020. évi korábbi országspecifikus ajánlások) teljesítése, amely felkéri Észtországot, hogy javítsa az egészségügyi ellátáshoz és a tartós ápolás-gondozáshoz való hozzáférést és azok finanszírozását. A terv szakképzési reformot is magában foglal. Ez az intézkedés a 2024. évi országspecifikus ajánlást érinti (és implicit módon a korábbi 2019. évi országspecifikus ajánlás egy alrészét), amely felkéri Észtországot, hogy átképzés és továbbképzés, valamint a tehetségek vonzása és megtartása révén javítsa a készségkínálatot.

(26) Ami az energiabiztonság közös prioritását illeti, a terv magában foglalja a Renewable Electricity 100 (Megújuló Energia 100) elnevezésű reformot, amely az észt helyreállítási és rezilienciaépítési tervben foglalt intézkedések végrehajtása mellett szorgalmazza a megújuló villamos energia használatára 2030-ig történő átállást is. Ezen intézkedés célja a 2024. évi országspecifikus ajánlás (valamint a 2023., 2022. és 2020. évi korábbi országspecifikus ajánlások) teljesítése, amely felkéri Észtországot, hogy tegyen lépéseket az olajpala energiaszerkezeten belüli részarányának csökkentése és az erőforrás-termelékenység bioalapú innováció révén történő növelése érdekében.

(27) Ami a védelmi képességek közös prioritását illeti, a tervben szerepel az adóreformok listája a „biztosítéki pótdíj” gyűjtőfogalom alatt. Bár az új vagy módosított adókból származó adóbevételek helyettesíthetők, a kormány által alkalmazott indokolás arra utal, hogy a védelmi képességek növelését célzó intézkedésről van szó. A fent említett „biztosítéki pótdíjon” túl azonban a terv nem tartalmaz kifejezetten a védelmi vonatkozású reformokról és beruházásokról szóló döntéshozatalt.

(28) A terv információval szolgál a kohéziós alapokkal és Észtország helyreállítási és rezilienciaépítési tervével való koherenciáról és – adott esetben – kiegészítő jellegről. A terv megemlíti, hogy a speciális ápolás-gondozás minőségének és hozzáférhetőségének javítása, a rehabilitációs rendszer átszervezése és a tartós ápolás-gondozás reformja mind hozzájárul a kohéziós politika partnerségi megállapodásának P04 (Szociális Észtország) célkitűzéséhez és a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz 6. összetevőjéhez (egészségügy és szociális védelem). A munkanélküli ellátás és a munkanélküliségi biztosítás reformja, valamint a munkanélküliségi biztosítás új munkavégzési formákra való kiterjesztése szintén hozzájárul a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz 6. összetevőjéhez (egészségügy és szociális védelem). A Megújuló Villamos Energia 100 reform hozzájárul a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz 4. (energia és energiahatékonyság) és 8. (REPowerEU) összetevőjéhez.

(29) A terv áttekintést nyújt Észtország közös uniós prioritásokkal kapcsolatos közberuházási szükségleteiről. A méltányos zöld és digitális átállás közös prioritását illetően a terv megállapítja, hogy az éghajlatváltozás hatásaival szemben reziliens gazdaságról szóló jogszabály végrehajtásával kapcsolatban további beruházásokra van szükség. A társadalmi és gazdasági reziliencia közös prioritását illetően a terv megállapítja, hogy a szociális és egészségügyi ágazat integrációjával összefüggésben további beruházásokra van szükség. A közös energiabiztonsági prioritást illetően a terv megállapítja, hogy további beruházásokra van szükség az európai villamosenergia-rendszerrel való összehangoláshoz és a megújuló energia részarányának növeléséhez. A védelmi képességek közös prioritását illetően a terv megállapítja, hogy a védelmi képességek javításával kapcsolatban további beruházásokra van szükség.

A Bizottság következtetése az értékelés alapján

(30) Összességében a Bizottság úgy véli, hogy Észtország terve eleget tesz az (EU) 2024/1263 rendelet követelményeinek.

A TANÁCS ÁLTALÁNOS KÖVETKEZTETÉSE

(31) A Tanács üdvözli Észtország középtávú költségvetési-strukturális tervét, és úgy véli, hogy annak teljes körű végrehajtása elősegítené a rendezett államháztartás biztosítását, az államadósság fenntarthatóságának támogatását, valamint a fenntartható és inkluzív növekedést.

(32) A Tanács tudomásul veszi a tervnek a Bizottság általi értékelését. Mindazonáltal a Tanács felkéri a Bizottságot, hogy a jövőbeli tervek értékelését egy, a tanácsi ajánlásokra vonatkozó bizottsági ajánlásoktól elkülönülő dokumentumban nyújtsa be.

(33) A Tanács tudomásul veszi a Bizottságnak a nettó kiadási pályára vonatkozó értékelését és a tervben szereplő főbb makrogazdasági feltételezéseket, többek között a Bizottság előzetes iránymutatásával összefüggésben, valamint a terv szerinti nettó kiadási pályának a költségvetési hiányra és az államadósságra gyakorolt hatásait. A Tanács tudomásul veszi a Bizottság azon értékelését, amely szerint a makrogazdasági és költségvetési feltételezések, bár helyenként – többek között az aktualizált makrogazdasági és költségvetési adatok figyelembevétele céljából – eltérnek a Bizottság feltételezéseitől, összességében kellően indokoltak és megalapozott gazdasági érveken alapulnak. A Tanács tudomásul veszi a terv átfogó költségvetési stratégiáját és a kilátásokkal kapcsolatos kockázatokat, amelyek befolyásolhatják a makrogazdasági forgatókönyvnek és az alapul szolgáló feltételezéseknek a realizálódását, valamint a terv szerinti nettó kiadási pálya megvalósulását. Emellett a Tanács üdvözli, hogy a terv benyújtása előtt konzultációra került sor az érdekelt felekkel, bár erről a terv nem számol be. A Tanács megállapítja továbbá, hogy a geopolitikai kockázatok nyomást gyakorolhatnak a védelmi kiadásokra.

(34) A Tanács elvárja, hogy Észtország készen álljon arra, hogy nettó kiadási pályája megvalósításának biztosítása érdekében szükség szerint kiigazítsa költségvetési stratégiáját. A Tanács úgy határoz, hogy szorosan nyomon fogja követni a gazdasági és költségvetési fejleményeket, beleértve a terv szerinti forgatókönyv alapjául szolgáló fejleményeket is.

(35) A Tanács úgy véli, hogy a költségvetési felügyelet következő fordulója előtt kellő időben további megbeszélésekre van szükség annak érdekében, hogy közös megegyezés szülessen a kumulált nettó kiadásnövekedési rátáknak az éves felügyeletre gyakorolt hatásairól.

(36) A Tanács tudomásul veszi a Bizottság által nyújtott azon tájékoztatást, amelyben a Bizottság ismerteti az európai szemeszter keretében azonosított főbb kihívásokra való reagálást célzó reformokat és az említett kihívásokra való reagálást célzó beruházásokkal kapcsolatos szükségleteket és szándékokat, és hangsúlyozza, hogy biztosítani kell e reformok és beruházások megvalósítását. A Tanács a Bizottság által benyújtott jelentések alapján értékelni fogja ezeket a reformokat és beruházásokat, és az európai szemeszter keretében nyomon fogja követni azok végrehajtását.

(37) A Tanács várakozással tekint az elért eredményekről szóló, Észtország által benyújtandó éves jelentések elé, amelyeknek tájékoztatást kell tartalmazniuk különösen a Tanács által meghatározott nettó kiadási pálya megvalósítása, valamint a szélesebb körű reformoknak és beruházásoknak az európai szemeszter keretében történő végrehajtása terén elért haladásról.

(38) Helyénvaló, hogy a Tanács az (EU) 2024/1263 rendelet 17. cikkével összhangban a tervben foglalt nettó kiadási pályát javasolja az Észtországnak címzett ajánlásában,

AJÁNLJA, hogy Észtország:

1. Biztosítsa, hogy a nettó kiadások növekedése ne haladja meg az ezen ajánlás I. mellékletében meghatározott felső határokat.

Kelt Brüsszelben, 2025. január 21-én.

a Tanács részéről

az elnök

A. DOMAŃSKI

I. MELLÉKLET

A nettó kiadások maximális növekedési rátája
(éves és kumulált növekedési ráták nominális értéken)

Észtország

Év		2025	2026	2027	2028
Növekedési ráta (%)	Éves	7,1	5,1	3,6	3,2
	Kumulált (*)	9,2	14,8	18,9	22,6

(*) A kumulált növekedési ráták a 2023-as bázisév alapján kerültek kiszámításra. A kumulált növekedési rátákat az utólagos megfelelésnek a kontrollszámlán történő éves nyomon követése során használják.